

Lovforslag nr. L 73. Fremsat den 14. november 1996 af justitsministeren (Bjørn Westh)

Forslag

til

Lov om ændring af adoptionsloven, indfødsretsloven og navneloven

(Ratifikation af Haager-Konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner)

§ 1

I adoptionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 629 af 15. september 1986, som ændret ved § 4 i lov nr. 209 af 5. april 1989, § 13 i lov nr. 389 af 7. juni 1989 og § 12 i lov nr. 389 af 14. juni 1995, foretages følgende ændringer:

1. § 6, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Inden barnet afgiver samtykke, skal der finde en samtale sted med barnet om adoptionen, og barnet skal gøres bekendt med adoptionens betydning.«

2. I § 6 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Er barnet under 12 år, skal der foreligge oplysning om dets holdning til den påtænkte adoption i det omfang, barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det. Ved afgørelsen skal der i videst muligt omfang tages hensyn til barnets holdning til den påtænkte adoption.«

3. § 15 affattes således:

»§ 15. Adoption kan ikke meddeles, hvis nogen, der skal afgive samtykke til adoptionen, yder eller modtager vederlag eller nogen anden form for modydelse, herunder betaling for tabt arbejdsfortjeneste. Statsamtet kan afkræve enhver, der har kendskab til forholdene, alle oplysninger til brug ved afklaringen af, om der er ydet eller modtaget vederlag m.v. som nævnt i 1. pkt.«

4. I § 28 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan bestemme, at en adoption kan bevilges i et andet land, når adoptionen er gennemført i overensstemmelse med Haager-konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner.«

5. I § 29 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder dog ikke anvendelse på adoptioner, der er omfattet af Haager-konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner.«

6. Efter § 29 indsættes i kapitel 4:

»§ 29 a. Justitsministeren udpeger en centralmyndighed, der skal varetage de opgaver og forpligtelser, som det efter Haager-konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner påhviler centralmyndigheden at varetage.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om centralmyndighedens virksomhed.«

§ 2

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 757 af 14. september 1995, foretages følgende ændring:

1. § 2 A affattes således:

»§ 2 A. Et udenlandsk barn under 12 år, der er adopteret ved en dansk bevilling, bliver dansk statsborger ved adoptionen, hvis barnet er adopteret af et ægtepar, hvor begge ægtefæller er danske statsborgere, eller af en ugift dansk statsborger, og barnet bor her i riget sammen med adoptivforældrene (adoptanten). Det samme gælder, hvis barnet er adopteret ved en udenlandsk afgørelse, der anerkendes i henhold til adoptionslovens § 28, stk. 2.

Stk. 2. Erhvervelse af dansk indfødsret har virkning fra den dag, dansk bevilling udstedes, eller fra den dag, hvor den udenlandske adoptionsafgørelse træffes.«

§ 3

I lov nr. 193 af 29. april 1981 om personnavne, som ændret ved § 2 i lov nr. 845 af 20. december 1989, § 8 i lov nr. 396 af 13. juni 1990 og § 5 i lov nr. 386 af 20. maj 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 1*, indsættes som 3. *pkt.*:

»Reglerne i 1. og 2. *pkt.* gælder også, hvis barnet er adopteret ved en udenlandsk afgørelse, der anerkendes i henhold til adoptionslovens § 28, stk. 2.«

2. I § 12 indsættes som 3. *pkt.*:

»Reglerne i 1. og 2. *pkt.* gælder også, hvis barnet er adopteret ved en udenlandsk afgørelse, der anerkendes i henhold til adoptionslovens § 28, stk. 2.«

3. I § 14 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Er barnet under 12 år, skal der foreligge oplysning om dets holdning til den påtænkte navneforandring i det omfang, barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det. Ved afgørelsen skal der i videst muligt omfang tages hensyn til barnets holdning til den påtænkte navneforandring.«

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

§ 4

Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at gennemføre Haager-konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner i dansk ret. Konventionen, der trådte i kraft den 1. maj 1995, er optrykt som bilag til dette lovforslag.

Med vedtagelsen af lovforslaget giver Folketinget sit samtykke til, at Danmark ratificerer konventionen.

Efter færdigforhandlingen af Haager-konventionen foretog Justitsministeriet, Civilretsdirektoratet, en foreløbig gennemgang af konventionen sammenholdt med gældende dansk ret. Gennemgangen viste, at en dansk ratifikation af konventionen forudsatte ændringer i lovgivningen og i de administrativt fastsatte regler. Justitsministeren nedsatte derfor den 12. oktober 1995 et udvalg (Justitsministeriets adoptionsudvalg), der bl.a. fik til opgave at udarbejde forslag til ændring af adoptionsloven og de administrative regler på området med henblik på, at Danmark kan ratificere konventionen.

Adoptionsudvalget har i september 1996 afgivet betænkning nr. 1323/1996 om Haager-konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner. Betænkningen er en delbetænkning med ratifikation af Haager-konventionen for øje. Lovforslaget bygger på denne betænkning.

Ved afgivelsen af betænkningen delte udvalget sig i et mindretal bestående af Landsforeningen Adoption og Samfunds repræsentant i udvalget og et flertal bestående af udvalgets øvrige medlemmer.

Udvalgets flertal har udarbejdet et udkast til forslag til lov om ændring af adoptionsloven, indfødsretsloven og navneloven.

Landsforeningen Adoption og Samfunds repræsentant i udvalget har afgivet en mindretalsbetænkning, der er optrykt som bilag 5 til betænkningen. De øvrige medlemmers bemærkninger til mindretalsbetænkningen findes i betænkningen side 9-11.

Adoptionsudvalget fortsætter arbejdet med henblik på at overveje andre spørgsmål vedrørende adoption og vil snarest muligt afgive betænkning herom. I udvalgets videre overvejelser indgår bl.a. den beretning, som Folketingets Retsudvalg afgav den 30. maj 1996 over forslag til folketingsbeslutning om liberalisering af adoptionslovgivningen (beslutningsforslag nr. B 112).

2. Haager-konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner

2.1. Haager-konventionen som en del af international ret

Haager-konventionen supplerer og udbygger de familieretlige konventioner, der allerede findes, og som bl.a. har til formål at opnå et bedre internationalt samarbejde og en bedre beskyttelse af børn.

Det drejer sig navnlig om følgende konventioner, som alle er tiltrådt af Danmark:

- Den Nordiske Konvention af 6. februar 1931 om ægteskab, adoption og værgemål med senere ændringer,
- Den Europæiske konvention af 24. april 1967 om adoption af børn,
- Den Europæiske Konvention af 20. maj 1980 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed,
- Haager-konventionen af 25. oktober 1980 om de civilretlige virkninger af internationale barne bortførelser, og
- FN-konventionen af 20. november 1989 om barnets rettigheder

Haager-konventionen er pr. 5. juli 1996 ratificeret af Mexico, Rumænien, Sri Lanka, Cypern, Polen, Spanien, Ecuador, Peru, Costa Rica, Burkina Faso og Philippinerne.

2.2. Haager-konventionens formål og anvendelsesområde

Haager-konventionen hviler på nogle grundprincipper, der har fundet udtryk i konventionens præambel. Disse principper danner rammen om

konventionen og udgør de overordnede retningslinier for fortolkning af de enkelte artikler i konventionen.

Disse principper er et familieprincip, et beskyttelsesprincip og et individprincip.

Ifølge *familieprincippet* bør et barn vokse op i en familie frem for på en institution. Det bør ifølge konventionens præambel i den forbindelse tilstræbes, at barnet kan blive i sin oprindelige (biologiske) familie. International adoption bør endvidere kun finde sted, hvis der ikke kan findes en egnet familie til barnet i dets oprindelsesland.

Ifølge *beskyttelsesprincippet* er det nødvendigt at tage skridt til at sikre, at internationale adoptioner gennemføres til barnets bedste og at hindre børne bortførelser og salg af eller handel med børn.

Ifølge *individprincippet* er det nødvendigt at tage skridt til at sikre, at internationale adoptioner gennemføres med respekt af barnets grundlæggende rettigheder.

Disse grundlæggende principper har også fundet udtryk i Haager-konventionens *formålsbestemmelse*, der findes i konventionens artikel 1.

Haager-konventionen har således til formål at opstille garantier for at sikre, at internationale adoptioner finder sted til barnets bedste og med respekt for de grundlæggende rettigheder, som er anerkendt i international ret. Konventionen har endvidere til formål at indføre et samarbejdssystem mellem de kontraherende stater med henblik på at sikre overholdelsen af disse garantier og herved hindre børne bortførelser og salg af eller handel med børn. Endelig har konventionen til formål at sikre de kontraherende staters anerkendelse af adoptioner, der gennemføres i henhold til konventionen.

Haager-konventionens *anvendelsesområde* er beskrevet i artikel 2. Efter denne bestemmelse finder konventionen anvendelse, når et barn, der har bopæl i en kontraherende stat («oprindelsesstaten»), er blevet flyttet, er ved at blive flyttet eller skal flyttes til en anden kontraherende stat («modtagerstaten»), enten efter at det er adopteret i oprindelsesstaten af et ægtepar eller af en person, der har bopæl i modtagerstaten, eller med henblik på en sådan adoption i modtagerstaten eller med henblik på en sådan adoption i oprindelsesstaten.

Haager-konventionen bygger på et samarbejde mellem to konventionslande om adoption. Konventionen forudsætter, at adoptionen bevilges i enten barnets oprindelsesland eller i modtagerlandet (og altså ikke i et tredjeland), men konventionen tager ikke stilling til, i hvilket af de to lande adoptionen skal bevilges. Dette spørgsmål overlader konventio-

nen til de kontraherende lande. Der henvises til pkt. 4.2.3. nedenfor.

Uanset i hvilket af de to lande, adoptionen bevilges, skal adoptionen anerkendes af de øvrige lande, der har tiltrådt Haager-konventionen.

Med hensyn til konventionens nærmere indhold henvises til betænkningen og til konventionsteksten, der er optrykt som *bilag 2* til dette lovforslag.

2.3. Haager-konventionens forhold til FN's konvention om barnets rettigheder

Af præambelen til Haager-konventionen fremgår, at konventionens regler er fastsat under hensyn til bl.a. FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder.

Danmark ratificerede FN-konventionen den 19. juli 1991. Ved ratifikationen af FN-konventionen forpligter deltagerlandene sig til at indrette deres retsregler og administrative praksis i overensstemmelse med konventionen.

Ifølge FN-konventionens artikel 44 skal deltagerlandene løbende afgive beretninger til FN om de foranstaltninger, de har truffet for at virkeliggøre de rettigheder, der er anerkendt i konventionen, og om de fremskridt, der er gjort med hensyn til nydelsen af disse rettigheder.

Danmark afgav i juli 1993 sin første rapport i henhold til FN-konventionens art. 44. Den komité vedrørende barnets rettigheder, som er oprettet i henhold til FN-konventionen, vedtog i januar 1995 en udtalelse over Danmarks rapport. I udtalelsen udtrykte komitéen tilfredshed med den danske udvikling på en række punkter. Komitéen gav imidlertid udtryk for bekymring over, at bl.a. konventionens artikel 12 om børns mulighed for at blive hørt ikke tilstrækkeligt blev afspejlet i dansk lovgivning og planlægning. Lovforslagets bestemmelser om inddragelse af børn i beslutninger, der vedrører dem, må ses på denne baggrund.

3. Danmarks opfyldelse af Haager-konventionen

3.1. Ændringer af administrative forskrifter

Indretningen af de danske retsregler, så de opfylder Haager-konventionen, sker dels ved dette lovforslags ændringer af adoptionsloven, indfødsretsloven og navneloven, dels ved at der gennemføres en række ændringer af forskellige administrative retsfor- skrifter.

I Adoptionsudvalgets betænkning findes side 98-102 de forslag til ændring af adoptionsbekendtgørelsen og adoptionscirkulæret, som en dansk tiltrædelse af Haager-konventionen nødvendiggør.

En af de ændringer i adoptionsbekendtgørelsen, som udvalgsflertallet har foreslået, angår adoption af børn bosiddende i Danmark. Danmark er et land, der modtager børn til adoption. Det er efter dansk ret imidlertid ikke udelukket, at der kan ske adoption af danske børn til udlandet, men i praksis vil Danmark kun yderst sjældent optræde som afgiverland. Der vil i givet fald være tale om stedbarns-, plejebarns- eller familieadoption. En dansk tiltrædelse af Haager-konventionen forpligter ikke Danmark til at optræde som afgiverland i adoptionssammenhæng. Adoptionsudvalgets flertal har imidlertid fundet, at de danske regler for at opfylde konventionen fuldt ud bør tage højde for sådanne undtagelsessituationer. Udvalgsflertallet har derfor foreslået, at adoptionsbekendtgørelsen udbygges med en bestemmelse om, at international adoption af et barn bosiddende i Danmark skal forelægges for Civilretsdirektoratet, og der foreslås udarbejdet nærmere administrative retningslinier for behandlingen af den type sager. Der er ikke behov for lovændringer for at opfylde konventionen på dette punkt.

Det henvises til betænkningen side 12, 23, 31 og 37.

3.2. Erklæringer og forbehold i forbindelse med dansk ratifikation af Haager-konventionen

I forbindelse med Danmarks ratifikation af Haager-konvention vil der, som sædvanligt er ved ratifikation af større internationale konventioner, blive spørgsmål om, hvorvidt og i givet fald i hvilket omfang Danmark skal afgive erklæringer til og tage forbehold for en eller flere af konventionens bestemmelser.

I Adoptionsudvalgets betænkning omtales de erklæringer, som Danmark efter udvalgsflertallets opfattelse bør afgive, og de forbehold, som Danmark bør tage, i forbindelse med ratifikationen af Haager-konventionen.

Det drejer sig om:

- En erklæring i henhold til konventionens artikel 25 om, at Danmark ikke vil være forpligtet til at anerkende adoptioner, der er bevilget i henhold til en aftale indgået mellem to lande i medfør af konventionens artikel 39, stk. 2, og som fraviger Haager-konventionens bestemmelser. Der henvises til betænkningen side 16 og 69.
- En erklæring i henhold til konventionens artikel 22, stk. 4. Efter denne bestemmelse kan en kontraherende stat afgive erklæring om, at adoption af børn med bopæl på dets territorium kun kan finde sted, såfremt centralmyndighedens opgaver udføres af offentlige myndigheder eller af autoriserede organer. Selv om Danmark kun vil optræde

som afgiverland i enkeltstående tilfælde, bør Danmark afgive en erklæring. Der henvises til betænkningen side 65.

- Et territorialt forbehold for så vidt angår Færøerne og Grønland. Der henvises til betænkningen side 88.

4. Lovforslagets indhold

4.1. Indledning

Adoptionsudvalget har i betænkningen gennemgået de enkelte bestemmelser i konventionen, og udvalgets flertal har på den baggrund bl.a. udarbejdet udkast til ændringer i adoptionsloven, indfødsretsloven og navneloven. Lovforslaget svarer i alt væsentligt til udvalgsflertallets lovudkast.

4.2. Ændringer i adoptionsloven

4.2.1. Information og rådgivning af barnet. Barnets samtykke

Efter Haager-konventionen artikel 4, litra d, kan en adoption inden for konventionens anvendelsesområde kun finde sted, såfremt de kompetente myndigheder i oprindelsesstaten har sikret sig under hensyn til barnets alder og modenhed, at det er blevet rådgivet og behørigt informeret om virkningerne af adoptionen og af dets samtykke til adoptionen, hvis sådant samtykke kræves, at der er taget hensyn til barnets ønsker og meninger, at barnets samtykke til adoptionen, hvis dette kræves, er afgivet frivilligt i den foreskrevne lovpligtige form, og at barnets samtykke er afgivet eller bevidnet skriftligt, samt at dette samtykke ikke er opnået mod betaling eller nogen anden form for modydelse.

Efter de gældende regler i adoptionslovens § 6, stk. 1, bør der ikke meddeles bevilling til adoption af et barn, der er fyldt 12 år, uden barnets samtykke, medmindre indhentelse af samtykket skønnes at være til skade for barnet. Samtykket skal efter § 6, stk. 2, afgives under personligt fremmøde for statsamtet eller for anden myndighed eller godkendt institution, og barnet skal gøres bekendt med adoptionens betydning.

For at sikre, at Danmark fuldt ud opfylder Haager-konventionen – og i lyset af den udtalelse, som FN's Komité vedrørende barnets rettigheder har afgivet, jf. ovenfor pkt. 2.3. – foreslås det, at det i § 6, stk. 2, præciseres, at der, inden barnet afgiver samtykke, skal finde en samtale sted med barnet om adoptionen, og at barnet skal gøres bekendt med adoptionens betydning.

Det foreslås endvidere, at der i adoptionslovens § 6, stk. 3, indsættes en bestemmelse om, at der, hvor barnet er under 12 år, skal foreligge oplysning om

dets holdning til den påtænkte adoption i det omfang, barnets modenhed og sagens omstændigheder tilliger det.

Adoptionsudvalgets flertal har i betænkningen (side 92) foreslået, at det i bemærkningerne til lovforslaget til denne bestemmelse anføres, at det vil være en følge af bestemmelsen, at barnets holdning til den påtænkte adoption inddrages i videst muligt omfang.

Det Danske Center for Menneskerettigheder har i et høringssvar over betænkningen givet udtryk for, at en bestemmelse om, at barnets holdning til den påtænkte adoption bør inddrages i videst muligt omfang, bør indføres i selve lovteksten som følge af den vægt, som såvel Haager-konventionen som FN's konvention om barnets rettigheder tillægger en hensyntagen til barnets ønsker og meninger. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

4.2.2. Forbud mod vederlag for adoptionen

Efter konventionens artikel 4, litra c, nr. 3, og litra d, nr. 4, må de samtykker, der er nødvendige for at gennemføre adoptionen, ikke være opnået mod betaling eller nogen anden form for modydelse. Det gælder såvel samtykket fra barnet selv som fra barnets biologiske forældre og andre, hvis samtykke måtte være påkrævet.

Efter adoptionsbekendtgørelsens § 20 kan adoptionsbevilling ikke meddeles, hvis den, der ansøger om adoption, yder vederlag til barnets (biologiske) forældre.

Derimod er ydelse af vederlag til adoptanten efter de gældende regler ikke udelukket. Ydes der adoptantens vederlag, kan adoptionsbevillingen gøres afhængig af, at vederlaget helt eller delvis sikres anvendt til bedste for barnet, jf. adoptionslovens § 15, stk. 2.

For at opfylde konventionen foreslås det på den baggrund, at adoptionslovens § 15 ændres, således at adoption ikke kan meddeles, hvis nogen, der skal afgive samtykke til adoptionen, yder eller modtager vederlag eller nogen anden form for modydelse, herunder betaling for tabt arbejdsfortjeneste.

Der henvises til betænkningen, navnlig pkt. 4.1.1.

4.2.3. Adoptionsbevilling meddelt i et andet land

Efter adoptionslovens § 28 kan den, der har bopæl her i landet, kun adoptere efter reglerne i adoptionsloven.

Da det følger af adoptionslovens § 1, at adoption meddeles ved bevilling, der udfærdiges af statsamtet, kan personer, der har bopæl her i landet, således ikke adoptere i henhold til en adoptionsbevilling,

der udfærdiges i barnets hjemland (oprindelseslandet).

Haager-konventionen fastlægger ikke, hvilket land der har kompetencen til at udfærdige adoptionsbevillingen.

Oprindelseslandet vil således kunne betinge adoptions gennemførelse af, at adoptionsbevillingen udfærdiges af oprindelseslandet, jf. herved konventionens artikel 17, litra c, og artikel 28. Kan modtagerlandet ikke acceptere dette, vil adoptionen ikke kunne gennemføres.

For at undgå, at Danmark kommer i den situation, at man ikke kan modtage børn fra bestemte lande, foreslås det, at der i adoptionslovens § 28 indsættes en bestemmelse om, at justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan bestemme, at en adoption kan bevilges i et andet land, når adoptionen er gennemført efter konventionen.

Der henvises til betænkningen, navnlig pkt. 6.4.3.

4.2.4. Adoptanter bosat i udlandet

Efter adoptionslovens § 29, stk. 1, kan den, der har bopæl i udlandet, kun adoptere efter reglerne i adoptionsloven, hvis ansøgeren eller dennes ægtefælle har dansk statsborgerskab, og adoption som følge heraf ikke kan gennemføres i det land, hvor ansøgeren bor, og en dansk adoptionsbevilling får gyldighed i bopælslandet.

Efter § 29, stk. 2, kan justitsministeren i øvrigt tillade adoption, hvis sagen har en særlig tilknytning til Danmark.

Haager-konventionen lægger vægt på, at adoption finder sted i samarbejde mellem barnets oprindelsesland og modtagerlandet. Formålet med artikel 28 sammenholdt med artikel 17 er således at fastslå, at adoptionsbevilling kan meddeles enten af barnets oprindelige bopælsland eller af ansøgerens bopælsland.

På den baggrund foreslås det, at der i adoptionsloven indsættes en bestemmelse om, at lovens § 29, stk. 1 og 2, ikke finder anvendelse på adoptioner omfattet af Haager-konventionen.

Der henvises til betænkningens pkt. 8.1.

4.2.5. Udpegelse af en centralmyndighed

Efter Haager-konventionens artikel 6 skal de kontraherende stater hver udpege en centralmyndighed.

Centralmyndigheden har en række koordinerende opgaver i forhold til centralmyndighederne i de øvrige lande, der har tiltrådt Haager-konventionen. Centralmyndighedens opgaver i øvrigt er nærmere fastsat i konventionen.

Det foreslås på den baggrund, at der i adoptionsloven indsættes en bestemmelse om, at justitsministeren udpeger en centralmyndighed i henhold til Haager-konventionen.

Det påtænkes i forbindelse med Danmarks ratifikation af Haager-konventionen at udpege Civilretsdirektoratet som centralmyndighed.

4.3. Ændringer i indfødsretsloven

Som anført ovenfor under pkt. 4.2.3. tager Haager-konventionen ikke stilling til, om adoptionsbevillingen skal udfærdiges i det land, barnet kommer fra, eller i modtagerlandet.

Barnets oprindelsesland kan således stille som betingelse for at tillade adoptionen, at adoptionsbevillingen udfærdiges i dette land. Hvis modtagerlandet ikke kan acceptere dette, vil adoptionen ikke kunne gennemføres.

På den baggrund foreslås der som anført ovenfor under pkt. 4.2.3. indsat en bemyndigelse til justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, til at bestemme, at adoption efter Haager-konventionen kan bevilges i et andet land.

Efter indfødsretslovens § 2 A bliver et udenlandsk barn under 12 år, der er adopteret ved en dansk adoptionsbevilling, dansk statsborger ved adoptionen, hvis barnet adopteres af et ægtepar, der begge er danske statsborgere, eller af en ugift dansk statsborger, og barnet bor her i riget sammen med adoptivforældrene (adoptanten). Erhvervelsen af indfødsretten har virkning fra den dag, bevillingen udstedes.

Det er imidlertid en følge af Haager-konventionens artikel 26, stk. 2, at der ikke med hensyn til barnets rettigheder må gøres forskel efter, om adoptionen er gennemført i barnets oprindelsesland eller i modtagerlandet.

Det foreslås derfor, at indfødsretslovens § 2 A ændres, således at et barn, der i øvrigt opfylder betingelserne i indfødsretslovens § 2 A, stk. 1, også bliver dansk statsborger ved adoptionen, hvis barnet er adopteret ved en udenlandsk afgørelse, der anerkendes i henhold til adoptionslovens § 28, stk. 2. I dette tilfælde har erhvervelsen af dansk statsborgerskab efter forslaget virkning fra den dag, hvor den udenlandske adoptionsafgørelse træffes.

Der henvises til betænkningen, navnlig pkt. 7.2.1.

4.4. Ændringer i navneloven

4.4.1. Erhvervelse af navn ved adoption bevilget i et andet land

Efter navnelovens § 3, stk. 1, erhverver adoptivbarnet ved adoptionen adoptantens efternavn efter

reglerne i navnelovens § 1. Det kan dog i bevillingen bestemmes, at barnet skal beholde sit eget navn eller bære dette navn i forbindelse med det navn, det får ved adoptionen. Efter navnelovens § 12 kan forandring af fornavn og mellemnavn ske ved adoptionsbevilling.

Som nærmere omtalt under pkt. 4.2.3. og pkt. 4.3. åbner Haager-konventionen imidlertid mulighed for, at afgørelse om adoption træffes i barnets oprindelsesland.

Det følger som nævnt af Haager-konventionens artikel 26, stk. 2, at der ikke med hensyn til barnets rettigheder må gøres forskel efter, om adoptionen er gennemført i barnets oprindelsesland eller i modtagerlandet.

På den baggrund foreslås navnelovens § 3, stk. 1, og § 12 ændret, således at bestemmelserne også gælder adoptioner meddelt efter Haager-konventionen i barnets oprindelsesland.

Der henvises til betænkningens pkt. 7.2.1.

4.4.2. Inddragelse af barnet i forbindelse med navneændring

Efter navnelovens § 14 kræver forandring af et barns navn samtykke fra barnet, hvis det er fyldt 12 år. Hvis særlige grunde taler for det, kan navneforandring dog tillades, selv om samtykke ikke foreligger. Bestemmelsen gælder såvel adoptivbørn som andre børn.

Bla. på baggrund af den udtalelse, som FN's Komité om barnets rettigheder har afgivet, jf. ovenfor pkt. 2.3., har udvalgsflertallet foreslået, at der i navnelovens § 14 indsættes en bestemmelse om, at der inden et barn under 12 år tillægges et eller flere nye navne, skal foreligge oplysning om barnets holdning hertil i det omfang, barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det.

Udvalgsflertallet har i betænkningen foreslået (side 97), at det i bemærkningerne til lovforslaget til denne bestemmelse anføres, at det vil være en følge af bestemmelsen, at barnets holdning til den påtænkte navneændring inddrages i videst muligt omfang.

Det Danske Center for Menneskerettigheder har i et høringssvar over betænkningen givet udtryk for, at en bestemmelse om, at barnets holdning til den påtænkte navneændring bør inddrages i videst muligt omfang, bør indføres i selve lovteksten som følge af den vægt, som såvel Haager-konventionen som FN's konvention om barnets rettigheder tillægger en hensyntagen til barnets ønsker og meninger. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser m.v.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

Der er ingen erhvervsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser forbundet med lovforslaget.

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

6. Hørte myndigheder m.v.

Udvalgets betænkning har været til høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Foreningen af Statsamtmand, Foreningen af Statsamtsjurister, Landsforeningen Adoption og Samfund, DanAdopt, Adoption Center, Terre des Hommes og Repræsentanterne for Koordinationsgrupperne øst og vest for Storebælt.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2

De foreslåede bestemmelser i § 6, stk. 2 og 3, er en følge af kravene i konventionens artikel 4, litra d, nr. 1-2, om barnets samtykke samt FN's børnekonventionens artikel 12 om høring af barnet.

Efter den gældende bestemmelse i adoptionslovens § 6, stk. 2, bør der ikke meddeles bevilling til adoption af et barn, der er fyldt 12 år, uden barnets samtykke, medmindre indhentelse af samtykket skønnes at være til skade for barnet.

Det foreslås, at § 6, stk. 2, ændres, således at der, inden barnet giver sit samtykke til en adoption, tillige skal finde en samtale sted med barnet, hvorunder barnet rådgives og informeres om virkningerne af samtykket.

Det foreslås endvidere, at der i adoptionsloven indsættes en bestemmelse som § 6, stk. 3, hvorefter også børn, der ikke er fyldt 12 år, gives lejlighed til at udtale sig, inden der træffes afgørelse om adoption.

Bestemmelsen forudsætter, at oplysningerne om barnets holdning tilvejebringes på en måde, der er afpasset barnets alder, modenhed og sagens omstændigheder. Da det drejer sig om børn under 12 år, er det vigtigt, at barnet ikke sættes i en situation, som det ikke kan overskue, og som det ikke har forudsætninger for at kunne tage stilling til. Der er således selvsagt ikke tale om en ubetinget høringsregel.

Bestemmelsen svarer til bistandslovens § 124 a. Der er dog sket den tilføjelse, at der ved afgørelsen i videst muligt omfang skal tages hensyn til barnets holdning til den påtænkte adoption. Om baggrun-

den for denne tilføjelse henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.2.1.

Bestemmelsernes baggrund og udvalgets overvejelser er omtalt i betænkningens pkt. 4.1.2.

Til nr. 3

Efter de gældende regler kan bevilling til adoption ikke meddeles, hvis ansøgeren yder vederlag m.v. til barnets forældre, jf. adoptionsbekendtgørelsens § 20.

Derimod er adoptantens modtagelse af vederlag m.v. ikke udelukket. Ydes der adoptanten vederlag, kan det dog kræves, at vederlaget helt eller delvis sikres anvendt til bedste for adoptivbarnet, jf. adoptionslovens § 15, stk. 2, og adoptionscirkulærets § 22.

Det foreslås, at adoptionslovens § 15 ændres, således at bestemmelsen opfylder forbudet mod vederlag i Haager-konventionens artikel 4, litra c, nr. 3, og litra d, nr. 4, og samtidig imødekommer konventionens grundlæggende hensyn om at undgå børnehandel og hindre uetiske fremgangsmåder.

Forslaget indebærer, at også barnets forældre, forældremyndighedsindehaveren, barnets eller forældrenes værge(r), barnet og andre, der efter lovgivningen skal give samtykke til adoption, herefter omfattes af betalingsforbudet. Adoptionsbevilling nægtes, uanset om vederlaget m.v. har påvirket den pågældendes holdning til adoptionen.

Bestemmelsen om, at statsamtet kan afkræve enhver, der har kendskab til forholdene, alle oplysninger til brug ved afklaringen af, om der er ydet eller modtaget vederlag m.v., svarer med redaktionelle ændringer til den gældende bestemmelse i adoptionslovens § 15, stk. 1, 2. pkt.

Bestemmelsernes baggrund og udvalgets overvejelser er omtalt i betænkningens pkt. 3.1., 4.1.1. og 4.1.2.

Til nr. 4

Ifølge adoptionslovens § 28 kan personer med bopæl her i landet kun adoptere efter reglerne i adoptionsloven. Adoptionsbevillingen skal efter lovens § 1 udstedes af statsamtet.

Konventionens artikel 28 sammenholdt med artikel 17 åbner imidlertid mulighed for, at afgørelse om adoption træffes i barnets oprindelsesland.

Den foreslåede bestemmelse i adoptionslovens § 28, stk. 2, indebærer, at der for personer bosat her i landet gives mulighed for at fravige adoptionslovens regler med hensyn til udstedelse af bevillingen. Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, vil således kunne bestemme, at en adoption kan bevilges i et andet land. Bestemmelsen vil have be-

tydning i de tilfælde, hvor Danmark forud for adoptionslovens gennemførelse i medfør af konventionens artikel 17 har godkendt, at afgørelsen om adoption kan træffes i barnets oprindelsesland.

Bestemmelsens baggrund og udvalgets overvejelser er omtalt i betænkningens pkt. 3.2., 6.4.3. og 8.1.

Til nr. 5

Ifølge adoptionslovens § 29, stk. 1, kan den, der har bopæl i udlandet, kun adoptere efter reglerne i adoptionsloven, hvis ansøgeren eller dennes ægtefælle har dansk statsborgerskab, og adoption som følge heraf ikke kan gennemføres i det land, hvor ansøgeren bor. Det er tillige en forudsætning, at en dansk adoptionsbevilling får gyldighed i bopælslandet. Ifølge § 29, stk. 2, kan justitsministeren i øvrigt tillade adoption, hvis sagen har en særlig tilknytning til Danmark.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der ikke kan gives ansøgere, der har bopæl i et andet land, tilladelse til at gennemføre en adoption omfattet af Haager-konventionen efter den danske adoptionslov, da dette vil være i strid med konventionens regler om, at adoption alene kan finde sted i et samarbejde mellem barnets oprindelsesland og det land, hvor ansøgeren har bopæl.

Bestemmelsens baggrund og udvalgets overvejelser er omtalt i betænkningens pkt. 8.1.

Til nr. 6

Efter konventionens artikel 6 skal alle konventionslande udpege en centralmyndighed, der skal opfylde de opgaver og forpligtelser, som det pålægges af konventionen. Der henvises til konventionens artikler 6-9, 14-22 og 33. Det påtænkes i forbindelse med ratifikationen at udpege Civilretsdirektoratet som centralmyndighed.

Efter artikel 7 er centralmyndighederne forpligtet til at samarbejde bl.a. med henblik på at fremme beskyttelsen af børn og for at opnå de øvrige formål med konventionen, udveksling af oplysninger m.v. Efter artikel 33 har centralmyndigheden endvidere ansvaret for at træffe de nødvendige foranstaltninger, hvis den modtager underretning om, at konventionen ikke er blevet overholdt, eller at der er alvorlig risiko for, at den ikke bliver det. Disse opgaver kan ikke delegeres til andre myndigheder eller organer.

Andre opgaver som f. eks. kontrol med henblik på at hindre konventionsstridig praksis efter artikel 8 kan delegeres helt eller delvis til andre offentlige myndigheder.

En række opgaver kan efter konventionen helt eller delvis delegeres til såvel offentlige myndigheder som til autoriserede organisationer. Det drejer sig bl.a. om modtagelse og behandling af adoptionsansøgninger, indhentelse og udveksling af adoptionsrelevante oplysninger om barnet og de kommende adoptanter med henblik på at kunne gennemføre en adoption, fremme af adoptionssagen, forudgående og opfølgende rådgivning, udveksling af evalueringsrapporter om internationale adoption og besvarelse af henvendelser i enkeltsager inden for den nationale lovgivnings rammer.

Det er ikke fundet hensigtsmæssigt at medtage bestemmelser, der detaljeret regulerer centralmyndighedens opgaver. Det foreslås i stedet, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere administrative regler herom. Centralmyndigheden vil også i det omfang, der er behov for det, kunne varetage opgaver i relation til lande, der ikke har ratificeret konventionen.

Bestemmelsens baggrund og udvalgets overvejelser er omtalt i betænkningens pkt. 5 og 8.5.

Til § 2

Ifølge de nugældende bestemmelser i indfødsretslovens § 2 A er det bl.a. en betingelse for, at et adoptivbarn under 12 år bliver dansk statsborger ved adoptionen, at adoptionsbevillingen udstedes i Danmark.

Haager-konventionens artikel 28 sammenholdt med artikel 17 åbner imidlertid mulighed for, at afgørelse om adoption træffes i adoptivbarnets oprindelsesland. Det er dog en forudsætning, at Danmark forud for adoptionens gennemførelse i medfør af artikel 17, litra c, har godkendt, at adoption kan bevilles i barnets oprindelsesland.

Efter artikel 26, stk. 2, skal barnet i modtagerlandet og i andre konventionslande, hvor adoptionen anerkendes, have de samme rettigheder, som svarer til dem, der er en følge af en adoption i det land, hvor adoptionen anerkendes. Reglen omfatter kun adoptioner med fuldt familieskifte og vedrører således ikke de såkaldt «svage adoptioner», hvor der efter adoptionen stadig består et vist retsforhold mellem barnet og de biologiske forældre og evt. den biologiske slægt.

Som en følge af konventionens regler må bestemmelsen i indfødsretslovens § 2 A om adoptivbørns erhvervelse af dansk indfødsret ændres til ikke alene at omfatte adoptioner, der er meddelt ved dansk bevilling, men også adoptioner, der efter forudgående dansk godkendelse er meddelt i et andet konventionsland.

Forslaget indebærer, at myndighederne i barnets oprindelsesland efter forudgående dansk godkendelse kan træffe afgørelse om adoption med den virkning, at barnet tillægges dansk indfødsret ved adoptionen.

Bestemmelsernes baggrund og udvalgets overvejelser er omtalt i betænkningens pkt. 3.2., 6.4.3., 7.2.1. og 8.1.

Til § 3

Til nr. 1 og 2

Ifølge den gældende bestemmelse i navnelovens § 3, stk. 1, erhverver adoptivbarnet adoptantens efternavn efter reglerne i § 1. Det kan dog i bevillingen bestemmes, at barnet skal beholde sit eget navn eller bære dette navn i forbindelse med det navn, det får ved adoptionen.

Ifølge den gældende bestemmelse i navnelovens § 12 kan forandring af fornavn og mellemnavn ske ved adoptionsbevilling.

Haager-konventionens artikel 28 sammenholdt med artikel 17 åbner imidlertid mulighed for, at afgørelse om adoption træffes i adoptivbarnets oprindelsesland. Det er dog en forudsætning, at Danmark forud for adoptionens gennemførelse i medfør af artikel 17, litra c, har godkendt, at adoption kan bevilges i barnets oprindelsesland.

Efter artikel 26, stk. 2, skal barnet, som omtalt i bemærkningerne til lovforslagets § 2, i modtagerlandet og i andre konventionslande, hvor adoptionen anerkendes, have de samme rettigheder, der svarer til dem, der er en følge af en adoption i det land, hvor adoptionen anerkendes.

Som en følge heraf må de gældende bestemmelser i navnelovens §§ 3 og 12 om adoptivbørns erhvervelse af navne ændres til ikke alene at omfatte adoptioner, der er meddelt ved dansk bevilling, men også adoptioner, der efter forudgående dansk godkendelse er meddelt i et andet konventionsland.

De foreslåede bestemmelser indebærer, at myndighederne i barnets oprindelsesland efter forudgående dansk godkendelse kan træffe afgørelse om adoption med den virkning, at barnet ved adoptionen tillægges navn(e) efter dansk ret.

Om bestemmelsens baggrund og udvalgets overvejelser henvises til betænkningens pkt. 7.2.1.

Til nr. 3

Efter den gældende bestemmelse i navnelovens § 14, stk. 1, kræver forandring af et barns navn samtykke fra barnet, hvis det er fyldt 12 år. Hvis særlige grunde taler for det, kan navneforandring dog tillades, selv om samtykke ikke foreligger, jf. navnelovens § 14, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at børn, der ikke er fyldt 12 år, gives lejlighed til at udtale sig, inden der træffes afgørelse om navneændring. Bestemmelsen omfatter alle børn under 12 år, ikke blot adoptivbørn.

Bestemmelsen forudsætter, at oplysningerne om barnets holdning tilvejebringes på en måde, der er afpasset barnets alder, modenhed og sagens omstændigheder. Da det drejer sig om børn under 12 år, er det vigtigt, at barnet ikke sættes i en situation, som det ikke kan overskue, og som det ikke har forudsætninger for at kunne tage stilling til. Der er således selvsagt ikke tale om en ubetinget høringsregel.

Bestemmelsen svarer til bistsandslovens § 124 a. Der er dog sket den tilføjelse, at der ved afgørelsen i videst muligt omfang skal tages hensyn til barnets holdning til den påtænkte navneforandring. Om baggrunden for denne tilføjelse henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.4.2.

Bestemmelsens baggrund og udvalgets overvejelser er om talt i betænkningens pkt. 2.3. og 4.1.2. (note 24).

Til § 4

Af hensyn til ratifikationsproceduren foreslås det, at tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af justitsministeren.

Til § 5

Efter bestemmelsen gælder loven ikke for Færøerne og Grønland.

Dette skyldes bl.a., at FN's konvention om barnets rettigheder ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Ratifikationen af Haager-konventionen vil ske med territorialt forbehold for Færøerne og Grønland.

Om bestemmelsens baggrund og udvalgets overvejelser henvises til betænkningens pkt. 8.8.

Bilag 1

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I adoptionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 629 af 15. september 1986, som ændret ved § 4 i lov nr. 209 af 5. april 1989, § 13 i lov nr. 389 af 7. juni 1989 og § 12 i lov nr. 389 af 14. juni 1995, foretages følgende ændringer:

1. § 6, stk. 2, 2. pkt., affattes således:

»Inden barnet afgiver samtykke, skal der finde en samtale sted med barnet om adoptionen, og barnet skal gøres bekendt med adoptionens betydning.«

2. I § 6 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Er barnet under 12 år, skal der foreligge oplysning om dets holdning til den påtænkte adoption i det omfang, barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det. Ved afgørelsen skal der i videst muligt omfang tages hensyn til barnets holdning til den påtænkte adoption.«

§ 6. Er den, der ønskes adopteret, fyldt 12 år, bør bevillingen ikke meddeles uden den pågældendes samtykke, medmindre indhentelse af samtykket skønnes at være til skade for barnet.

Stk. 2. Samtykket skal afgives under personligt fremmøde for statsamtet eller for anden myndighed eller institution, der er godkendt i medfør af § 8, stk. 1. Myndigheden eller institutionen skal gøre barnet bekendt med adoptionens betydning.

3. § 15 affattes således:

»§ 15. Adoption kan ikke meddeles, hvis nogen, der skal afgive samtykke til adoptionen, yder eller modtager vederlag eller nogen anden form for modydelse, herunder betaling for

tabt arbejdsfortjeneste. Statsamtet kan afkræve enhver, der har kendskab til forholdene, alle oplysninger til brug ved afklaringen af, om der er ydet eller modtaget vederlag m.v. som nævnt i 1. pkt.«

§ 15. Inden der meddeles bevilling til adoption, skal det søges oplyst, om der fra nogle af siderne er betalt eller skal betales vederlag, og i bekræftende fald, hvor stort dette er. Herom kan skriftlig erklæring afkræves alle vedkommende.

Stk. 2. Ydes der adoptanten vederlag, kan bevillingen gøres afhængig af, at vederlaget helt eller delvis sikres anvendt til bedste for adoptivbarnet.

4. I § 28 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan bestemme, at en adoption kan bevilges i et andet land, når adoptionen er gennemført i overensstemmelse med Haager-konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner.«

§ 28. Den, der har bopæl her i landet, kan kun adoptere efter reglerne i denne lov.

5. I § 29 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder dog ikke anvendelse på adoptioner, der er omfattet af Haager-konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner.«

§ 29. Den, der har bopæl i udlandet, kan kun adoptere efter reglerne i denne lov, hvis ansøgeren eller dennes ægtefælle har dansk statsborgerskab og adoption som følge heraf

ikke kan gennemføres i det land, hvor ansøgeren bor, og en dansk adoptionsbevilling får gyldighed i bopælslandet.

Stk. 2. Justitsministeren kan i øvrigt tillade adoption, hvis sagen har en særlig tilknytning til landet.

6. Efter § 29 indsættes i kapitel 4:

»§ 29 a. Justitsministeren udpeger en centralmyndighed, der skal varetage de opgaver og forpligtelser, som det efter Haager-konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner påhviler centralmyndigheden at varetage.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om centralmyndighedens virksomhed.«

§ 2

I lov om dansk indfødsret, jf. lovebekendtgørelse nr. 757 af 14. september 1995, foretages følgende ændring:

1. § 2 A affattes således:

»§ 2 A. Et udenlandsk barn under 12 år, der er adopteret ved en dansk bevilling, bliver dansk statsborger ved adoptionen, hvis barnet er adopteret af et ægtepar, hvor begge ægtefæller er danske statsborgere, eller af en ugift dansk statsborger, og barnet bor her i riget sammen med adoptivforældrene (adoptanten). Det samme gælder, hvis barnet er adopteret ved en udenlandsk afgørelse, der anerkendes i henhold til adoptionslovens § 28, stk. 2.

Stk. 2. Erhvervelse af dansk indfødsret har virkning fra den dag, dansk bevilling udstedes, eller fra den dag, hvor den udenlandske adoptionsafgørelse træffes.«

§ 2 A. Et udenlandsk barn under 12 år, der er adopteret ved en dansk adoptionsbevilling, bliver dansk statsborger ved adoptionen, hvis barnet adopteres af et ægtepar, der begge er danske statsborgere, eller af en ugift dansk statsborger, og barnet bor her i riget sammen med adoptivforældrene (adoptanten).

Stk. 2. Erhvervelse af indfødsret har virkning fra den dag, bevillingen udstedes.

§ 3

I lov nr. 193 af 29. april 1981 om personnavne, som ændret ved § 2 i lov nr. 845 af 20. december 1989, § 8 i lov nr. 396 af 13. juni 1990 og § 5 i lov nr. 386 af 20. maj 1992, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 1*, indsættes som 3. *pkt.*:

»Reglerne i 1. og 2. pkt. gælder også, hvis barnet er adopteret ved en udenlandsk afgørelse, der anerkendes i henhold til adoptionslovens § 28, stk. 2.«

§ 3. Ved adoption erhverver adoptivbarnet adoptantens efternavn efter reglerne i § 1. Det kan dog i bevillingen bestemmes, at barnet skal beholde sit eget navn eller bære dette navn i forbindelse med det navn, det får ved adoptionen.

Stk. 2. Ved ophævelse af adoptivforhold bevarer barnet retten til et efternavn, der er erhvervet på grundlag af adoptionen.

2. I § 12 indsættes som 3. *pkt.*:

»Reglerne i 1. og 2. pkt. gælder også, hvis barnet er adopteret ved en udenlandsk afgørelse, der anerkendes i henhold til adoptionslovens § 28, stk. 2.«

§ 12. Forandring af fornavn og mellemnavn kan ske ved adoptionsbevilling. § 10, stk. 1, og § 11 finder tilsvarende anvendelse.

3. I § 14 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Er barnet under 12 år, skal der foreligge oplysning om dets holdning til den påtænkte navneforandring i det omfang, barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det. Ved afgørelsen skal der i videst muligt omfang tages hensyn til barnets holdning til den påtænkte navneforandring.«

Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

§ 14. Forandring af et barns navn kræver samtykke fra barnet, hvis det er fyldt 12 år.

Stk. 2. Statsamtet kan ved navnebevis tillade navneforandring, selv om samtykke efter *stk. 1* ikke foreligger, hvis særlige grunde taler for det.

§ 4

Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bilag 2

I dette bilag er optrykt en oversættelse til dansk af Haager-konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner

KONVENTION OM BESKYTTELSE AF BØRN OG OM SAMARBEJDE MED HENSYN TIL INTERNATIONALE ADOPTIONER.

De stater som har undertegnet denne konvention, og som

erkender, at et barn for at kunne opnå en fuldstændig og harmonisk udvikling af sin personlighed bør vokse op i et familiemiljø i en atmosfære, der er præget af glæde, kærlighed og forståelse,

erindrer om, at hver stat bør prioritere at træffe passende foranstaltninger for at sikre, at barnet kan forblive i dets oprindelige familie,

erkender, at international adoption kan frembyde fordelene af en varig familie til et barn, til hvem der ikke kan findes en egnet familie i dets oprindelsesstat,

er overbeviste om nødvendigheden af at tage skridt til at sikre, at internationale adoptioner gennemføres til barnets bedste og med respekt for dets grundlæggende rettigheder, samt at hindre børnebortførelser, salg af eller handel med børn,

ønsker at fastsætte fælles regler med dette formål, idet der tages hensyn til de principper, der er anført i internationale instrumenter, navnlig *De Forenede Nationers konvention om Barnets Rettigheder af 20. november 1989* og *De Forenede Nationers erklæring om sociale og juridiske principper vedrørende børns beskyttelse og velfærd med særlig henvisning til anbringelse i familiepleje og adoption på nationalt og internationalt plan (Generalforsamlingsresolution 41/85 af 3. december 1986)*,

er blevet enige om følgende bestemmelser:

Kapitel I

Konventionens anvendelsesområde

Artikel 1

Formålet med denne konvention er:

- a) at opstille garantier for at sikre, at internationale adoptioner finder sted til barnets bedste og med respekt for de grundlæggende rettigheder, som de er anerkendt i international ret;
- b) at indføre et samarbejdssystem mellem de kontraherende stater med henblik på at sikre overholdelsen af disse garantier og herved hindre børnebortførelser, salg af eller handel med børn;
- c) at sikre de kontraherende staters anerkendelse af adoptioner, der gennemføres i henhold til konventionen.

Artikel 2

- 1) Konventionen skal anvendes, når et barn, der har bopæl i en kontraherende stat (»oprindelsesstaten«), er blevet flyttet, er ved at blive flyttet eller skal flyttes til en anden kontraherende stat (»modtagerstaten«), enten efter at det er adopteret i oprindelsesstaten af et ægtepar eller af en person, der har bopæl i modtagerstaten, eller med henblik på en sådan adoption i modtagerstaten eller i oprindelsesstaten.
- 2) Konventionen omfatter udelukkende adoptioner, der skaber et varigt forældre-barn forhold.

Artikel 3

Konventionen finder ikke længere anvendelse, såfremt de i artikel 17, litra c, omhandlede godkendelser ikke er givet, inden barnet har nået en alder af atten år.

Bilag til f. t. l. vedr. adoptionsloven m.v.

Kapitel II

Vilkår for internationale adoptioner

Artikel 4

En adoption indenfor konventionens anvendelsesområde, kan kun finde sted, såfremt de kompetente myndigheder i oprindelsesstaten:

- a) har fastslået, at barnet kan bortadopteres;
- b) har fastslået, at international adoption er til barnets bedste efter behørigt at have undersøgt mulighederne for barnets anbringelse i oprindelsesstaten,
- c) har sikret sig,
  - 1) at de personer, institutioner og myndigheder, hvis samtykke er påkrævet for adoption, er blevet rådgivet, i det omfang, det er nødvendigt, og er blevet behørigt informeret om virkningerne af deres samtykke, især med hensyn til hvorvidt det retlige forhold mellem barnet og dets oprindelige familie vil blive afbrudt som følge af adoptionen;
  - 2) at disse frivilligt har givet deres samtykke i den foreskrevne lovpligtige form, og at dette samtykke er afgivet eller bevidnet skriftligt;
  - 3) at samtykkerne ikke er opnået mod betaling eller nogen anden form for modydelse, og ikke er tilbagekaldt, og
  - 4) at moderens samtykke, såfremt dette kræves, først er givet efter barnets fødsel, og
- d) har sikret sig under hensyntagen til barnets alder og modenhed,
  - 1) at det er blevet rådgivet og behørigt informeret om virkningerne af adoptionen og af dets samtykke til adoptionen, hvis sådant samtykke kræves;
  - 2) at der er taget hensyn til barnets ønsker og meninger;
  - 3) at barnets samtykke til adoptionen, hvis dette kræves, er afgivet frivilligt i den foreskrevne lovpligtige form, og at barnets samtykke er afgivet eller bevidnet skriftligt, samt
  - 4) at dette samtykke ikke er opnået mod betaling eller nogen anden form for modydelse.

Artikel 5

En adoption kan inden for rammerne af konventionen kun finde sted, såfremt de kompetente myndigheder i modtagerstaten:

- a) har fastslået, at de kommende adoptivforældre er kvalificerede og egnede til at adoptere;
- b) har sikret sig, at de kommende adoptivforældre har modtaget rådgivning i det omfang, det er nødvendigt; samt
- c) har konstateret, at barnet har eller vil få tilfaldelse til at indrejse og opholde sig permanent i denne stat.

Kapitel III

Centralmyndigheder og autoriserede organer

Artikel 6

- 1) Hver kontraherende stat skal udpege en centralmyndighed, der skal opfylde de forpligtelser, som pålægges den af konventionen.
- 2) Føderale stater, stater med mere end ét retssystem eller stater, som har autonome territoriale enheder, er frit stillet til at udpege mere end én centralmyndighed og fastsætte omfanget af de enkelte centralmyndigheders territoriale eller personlige opgaver. Stater, som har udpeget mere end én centralmyndighed, skal angive den centralmyndighed, hvortil al henvendelse kan rettes med henblik på videregivelse til den kompetente centralmyndighed i den pågældende stat.

Artikel 7

- 1) Centralmyndighederne skal samarbejde med hinanden og fremme samarbejdet mellem de kompetente myndigheder i deres respektive stater for at beskytte børn og for at opnå de øvrige formål med denne konvention.
- 2) De skal tage alle passende forholdsregler med henblik på:
  - a) at levere oplysninger om lovgivningen i deres stat vedrørende adoption samt andre generelle oplysninger, som for eksempel statistikker og standardformulærer;
  - b) at holde hinanden underrettet om, hvorledes konventionen fungerer, og, så vidt det er muligt, fjerne enhver hindring for dens anvendelse.

Artikel 8

Centralmyndighederne skal, enten direkte eller gennem offentlige myndigheder, tage alle passende forholdsregler for at hindre utilbørlig økonomisk eller anden form for vinding i forbindelse med en adoption og for at afværge enhver praksis, der er i strid med konventionens formål.

Artikel 9

Centralmyndighederne skal, enten direkte eller gennem offentlige myndigheder eller behørigt godkendte institutioner i deres stat, tage alle passende forholdsregler navnlig med henblik på

- a) at indsamle, bevare og udveksle oplysninger vedrørende barnets og de kommende adoptivforældres forhold i det omfang, det er nødvendigt for at gennemføre adoptionen;
- b) at lette, følge og fremme procedurer med henblik på at gennemføre adoptionen;
- c) at fremme udviklingen af adoptionsrådgivning og støtte efter adoptionen i deres respektive stater;
- d) at forsyne hinanden med generelle evalueringsrapporter om erfaringerne vedrørende international adoption;
- e) at besvare berettigede henvendelser fra andre centralmyndigheder eller offentlige myndigheder med anmodning om oplysninger om et bestemt adoptionsforhold i det omfang, det er tilladt inden for rammerne af den pågældende stats lovgivning.

Artikel 10

Autorisation kan kun opnås og bibeholdes af organer som dokumenterer deres kompetence til på rette måde at udføre de opgaver, de måtte få be troet.

Artikel 11

Et autoriseret organ skal:

- a) udelukkende forfølge almenyttige mål på de vilkår og inden for de rammer, der er fastsat af de kompetente myndigheder i den stat, hvor de er autoriseret;
- b) ledes af og have ansat personer, der i kraft af deres moralske retsskaffenhed og deres uddannelse eller erfaring er kvalificerede til at arbejde med international adoption; og

- c) være underkastet tilsyn fra statens kompetente myndigheder med hensyn til sammensætning, drift og økonomiske forhold.

Artikel 12

Et autoriseret organ i en kontraherende stat kan kun handle i en anden stat, såfremt de kompetente myndigheder i begge stater har givet tilladelse hertil.

Artikel 13

Udnævnelsen af centralmyndighederne og eventuelt omfanget af deres arbejde samt navn og adresse på de autoriserede organer skal af hver af de kontraherende stater meddeles til Den internationale privatretlige Haagerkonventions permanente kontor.

Kapitel IV

Procedureregler for international adoption

Artikel 14

Personer, som har bopæl i en kontraherende stat, og som ønsker at adoptere et barn med bopæl i en anden kontraherende stat, skal henvende sig til centralmyndigheden i den stat, hvor de har deres bopæl.

Artikel 15

- 1) Hvis centralmyndigheden i modtagerstaten finder det godt gjort, at ansøgerne er kvalificerede og egnede til at adoptere et barn, skal den udarbejde en rapport med oplysninger om deres identitet, kvalifikation og egnethed til at adoptere, baggrund, familieforhold og sygdomshistorie, sociale miljø, bevæggrunde til at adoptere, egnethed til at påtage sig en international adoption, samt en beskrivelse af hvilke børn, de måtte være i stand til at påtage sig ansvaret for.
- 2) Den skal fremsende rapporten til centralmyndigheden i oprindelsesstaten.

Artikel 16

- 1) Hvis centralmyndigheden i oprindelsesstaten har forvisset sig om, at barnet kan bortadopteres, skal den
  - a) udarbejde en rapport med oplysninger om barnets identitet, adopterbarhed, baggrund, sociale miljø, familieforhold, syg-

- domshistorie herunder familiens, samt om barnets særlige behov;
- b) tage behørigt hensyn til barnets opdragelse samt til dets etniske, religiøse og kulturelle baggrund;
  - c) sikre sig, at samtykker er indhentet i overensstemmelse med artikel 4, og
  - d) afgøre, navnlig på grundlag af rapporter om barnet og de kommende adoptivforældre, om den påtænkte anbringelse er til barnets bedste.
- 2) Den skal til centralmyndigheden i modtagerstaten fremsende sin rapport om barnet, bevis for, at de krævede samtykker er indhentet og begrundelserne for sin beslutning om anbringelsen, idet den skal sørge for ikke at afsløre moderens og faderens identitet, såfremt denne ikke må afsløres i oprindelsesstaten.«

Artikel 17

Enhver beslutning om at betro et barn i de kommende adoptivforældres varetægt kan kun træffes i oprindelsesstaten, såfremt

- a) centralmyndigheden i den pågældende stat har sikret sig adoptivforældrenes samtykke;
- b) centralmyndigheden i modtagerstaten har godkendt denne beslutning, når lovgivningen i denne stat eller centralmyndigheden i oprindelseslandet kræver det;
- c) centralmyndighederne i begge stater har godkendt, at adoptionsproceduren kan fortsætte, og
- d) det i overensstemmelse med artikel 5 er fastslået, at de kommende adoptivforældre er kvalificerede og egnede til at adoptere, og at barnet har eller vil få tilladelse til at indrejse og opholde sig permanent i modtagerstaten.

Artikel 18

Centralmyndighederne i begge stater skal tage alle nødvendige skridt til, at barnet kan opnå udrejsetilladelse fra oprindelsesstaten samt indrejse- og permanent opholdstilladelse i modtagerstaten.

Artikel 19

- 1) Barnets overførsel til modtagerstaten må kun finde sted, såfremt betingelserne i artikel 17 er opfyldt.
- 2) Centralmyndighederne i begge stater skal sørge for, at overførslen foregår under sikre

og passende omstændigheder og om muligt under ledsagelse af adoptivforældrene eller de kommende adoptivforældre.

- 3) Såfremt overførslen ikke finder sted, skal de i artikel 15 og 16 omhandlede rapporter sendes tilbage til afsendermyndighederne.

Artikel 20

Centralmyndighederne skal holde hinanden underrettet om adoptionsproceduren og om de foranstaltninger, der er truffet til dens gennemførelse, samt om prøvetidens forløb, såfremt en sådan kræves.

Artikel 21

- 1) Hvis adoptionen skal finde sted, efter at barnet er flyttet til modtagerstaten, og centralmyndigheden i denne stat skønner, at barnets forbliven i modtagerfamilien ikke er til barnets bedste, skal centralmyndigheden træffe de nødvendige foranstaltninger til at beskytte barnet, navnlig
  - a) at sørge for at barnet flyttes fra de personer, der ønskede at adoptere det, og at sørge for midlertidig pasning af det;
  - b) efter rådførelse med centralmyndigheden i oprindelsesstaten uden ophold at sørge for en ny anbringelse af barnet med henblik på adoption eller, hvis dette ikke er muligt, at arrangere en alternativ, varig anbringelse; en adoption kan kun finde sted, såfremt centralmyndigheden i oprindelsesstaten er blevet behørigt underrettet om de ny, kommende adoptivforældre;
  - c) som en sidste udvej at sørge for, at barnet sendes tilbage, hvis barnets bedste kræver dette.
- 2) Under hensyntagen navnlig til barnets alder og modenhed skal det høres, og hvor det er passende skal dets samtykke indhentes vedrørende de foranstaltninger, der skal træffes i henhold til nærværende artikel.

Artikel 22

- 1) Centralmyndighedens opgaver i henhold til dette kapitel kan udøves af offentlige myndigheder eller af organer, der er autoriseret i henhold til kapitel III, i den udstrækning, det er tilladt efter lovgivningen i den pågældende stat.

- 2) En kontraherende stat kan overfor konventionens depositar erklære, at centralmyndighedens opgaver efter artiklerne 15 til 21, i det omfang det er tilladt i henhold til loven og under tilsyn fra denne stats kompetente myndigheder, også kan udøves i denne stat af organer eller personer, der
  - a) opfylder denne stats betingelser med hensyn til integritet, faglig dygtighed, erfaring og ansvarlighed, og
  - b) er kvalificeret i kraft af deres moralske retsskaffenhed og deres uddannelse eller erfaring med at arbejde med international adoption.
- 3) Den kontraherende stat, der har afgivet den i stk. 2 omhandlede erklæring, skal regelmæssigt holde Den internationale privatretlige Haagerkonferencens permanente kontor underrettet om disse organers og personers navne og adresser.
- 4) En kontraherende stat kan overfor konventionens depositar afgive erklæring om, at adoption af børn med bopæl på dens territorium kun kan finde sted, såfremt centralmyndighedernes opgaver, udøves i henhold til stk. 1.
- 5) Uanset enhver erklæring, der afgives i medfør af stk. 2, skal de i artikel 15 og 16 nævnte rapporter i hver sag udarbejdes under ansvar af centralmyndigheden eller andre myndigheder eller organer i henhold til stk. 1.

Kapitel V

Anerkendelse og virkninger af adoptionen

Artikel 23

- 1) Når den kompetente myndighed i den kontraherende stat, hvor adoptionen har fundet sted, har attesteret, at adoptionen er i overensstemmelse med konventionen, skal den anerkendes efter lovgivningen i de øvrige kontraherende stater. Attesten skal angive, hvornår og af hvem samtykke er blevet givet ifølge artikel 17, litra c.
- 2) Enhver kontraherende stat skal på tidspunktet for undertegnelsen, ratifikationen, vedtagelsen, godkendelsen eller tiltrædelsen underrette konventionens depositar om hvilken eller hvilke myndigheder, der i denne stat har kompetence til at udstede erklæringen og om denne/disse myndigheders opgaver. Den skal også underrette deposi-

taren om enhver ændring i udnævnelser af disse myndigheder.

Artikel 24

En kontraherende stat kan kun nægte at anerkende en adoption, såfremt den åbenbart strider mod dens grundlæggende retsprincipper, idet der skal tages hensyn til barnets bedste.

Artikel 25

Enhver kontraherende stat kan over for konventionens depositar erklære, at den ikke vil være forpligtet i henhold til denne konvention til at anerkende adoptioner, der finder sted i overensstemmelse med en aftale indgået i medfør af artikel 39, stk. 2.

Artikel 26

- 1) Anerkendelse af en adoption indebærer anerkendelse af:
  - a) det retlige forældre-barn forhold mellem barnet og dets adoptivforældre;
  - b) adoptivforældrenes forældreansvar over for barnet;
  - c) afbrydelse af et tidligere eksisterende retsforhold mellem barnet og dets moder og fader, såfremt adoptionen har denne virkning i den kontraherende stat, hvor den fandt sted.
- 2) Hvis en adoption medfører, at et tidligere eksisterende retsforhold mellem forældre og barn ophører, skal barnet i modtagerstaten og i enhver anden kontraherende stat, hvor adoptionen anerkendes, have rettigheder, der svarer til dem, der er en følge af en adoption med denne virkning i vedkommende stat(er).
- 3) De foregående afsnit er således ikke til hinder for at anvende bestemmelser, der er mere gunstige for barnet, og som gælder i den kontraherende stat, der anerkender adoptionen.

Artikel 27

- 1) Hvis en adoption, der er bevilget i oprindelsesstaten, ikke medfører afbrydelse af et tidligere eksisterende retsforhold mellem forældre og barn, kan den i modtagerstaten, som anerkender adoptionen i henhold til

konventionen, omdannes til en adoption, der har denne virkning,

- a) hvis modtagerstatens lovgivning tillader dette, og
  - b) hvis de i artikel 4, litra *c* og *d*, omhandlede samtykkeerklæringer er eller bliver afgivet med henblik på en sådan adoption.
- 2) Artikel 23 finder anvendelse ved beslutning om ændring af adoptionen.

Kapitel VI

Almindelige bestemmelser

Artikel 28

Konventionen har ingen indvirkning på de love i en oprindelsesstat, som kræver, at adoption af et barn med bopæl i denne stat, skal finde sted i denne stat, eller som forbyder barnets anbringelse i eller flytning til modtagerstaten inden adoptionen.

Artikel 29

Der må ikke være nogen kontakt mellem de kommende adoptivforældre og barnets forældre eller nogen anden person, der har barnet i sin varetægt, før kravene i artikel 4, litra *a* til *c*, og i artikel 5, litra *a*, er opfyldt, medmindre adoptionen finder sted indenfor en familie, eller kontakten er i overensstemmelse med de vilkår, der er fastsat af den kompetente myndighed i oprindelsesstaten.

Artikel 30

- 1) De kompetente myndigheder i en kontraherende stat skal sørge for at opbevare de oplysninger, de har om barnets herkomst, herunder navnlig oplysninger om dets forældres identitet samt sygdomshistorie.
- 2) De skal sikre, at barnet eller dets repræsentant har adgang til disse oplysninger under passende vejledning, i det omfang lovgivningen i denne stat tillader det.

Artikel 31

Med forbehold for artikel 30 må personlige oplysninger, der er indsamlet eller fremsendt i henhold til konventionen, især oplysninger som nævnt i artikel 15 og 16, kun anvendes til de formål, som de er indsamlet eller fremsendt til.

Artikel 32

- 1) Ingen må drage nogen utilbørlig økonomisk eller anden vinding i forbindelse med en international adoptionsvirksomhed.
- 2) Kun omkostninger og udgifter, herunder rimelige honorarer til personer, der medvirker ved adoptionen, kan kræves eller betales.
- 3) Ledere, administratorer og ansatte i organer, der medvirker ved en adoption, må ikke modtage betaling, der står i et misforhold til den leverede tjenesteydelse.

Artikel 33

Enhver kompetent myndighed, der konstaterer, at en bestemmelse i konventionen ikke er blevet overholdt, eller at der er en alvorlig risiko for, at den ikke bliver det, skal straks underrette egen centralmyndighed herom. Denne centralmyndighed har ansvar for, at der træffes de nødvendige foranstaltninger.

Artikel 34

Såfremt den kompetente myndighed i den stat, der er modtager af et dokument, kræver det, skal der leveres en bekræftet oversættelse. Medmindre andet er bestemt, påhviler udgifterne til oversættelsen de kommende adoptivforældre.

Artikel 35

De kompetente myndigheder i de kontraherende stater skal behandle adoptionsager hurtigst muligt.

Artikel 36

Hvor der er tale om en stat, som har to eller flere retssystemer med hensyn til adoption, der finder anvendelse i forskellige territoriale enheder, skal

- a) enhver henvisning til bopæl i denne stat fortolkes som værende bopælen i en territorial enhed i den pågældende stat;
- b) enhver henvisning til denne stats lov fortolkes som den lov, der er gældende i den pågældende territoriale enhed;
- c) enhver henvisning til de kompetente myndigheder eller de offentlige myndigheder i denne stat fortolkes som de myndigheder, der er bemyndigede til at handle i den pågældende territoriale enhed;

d) enhver henvisning til autoriserede organer i denne stat fortolkes som de organer, der er autoriseret i den pågældende territoriale enhed.

Artikel 37

Hvor der er tale om en stat, som har to eller flere retssystemer med hensyn til adoption, der finder anvendelse på forskellige grupper af personer, skal enhver henvisning til loven i denne stat fortolkes som en henvisning til det retssystem, der er præciseret ved lov i denne stat.

Artikel 38

En stat, i hvilken forskellige territoriale enheder har deres egne regler med hensyn til adoption, er ikke forpligtet til at anvende konventionen i tilfælde, hvor en stat med et forenet retssystem ikke ville være forpligtet til at anvende den.

Artikel 39

- 1) Konventionen har ikke nogen indvirkning på noget internationalt instrument, som de kontraherende stater er part i, og som indeholder bestemmelser på områder, der er reguleret af denne konvention, medmindre der er afgivet en modsat erklæring af de stater, der er parter i et sådant instrument.
- 2) Enhver kontraherende stat kan indgå aftaler med en eller flere andre kontraherende stater med henblik på at fremme konventionens anvendelse i deres gensidige forhold. Sådanne aftaler kan kun fravige bestemmelserne i artikel 14 til 16 og 18 til 21. De stater, som har indgået sådanne aftaler skal fremsende en genpart til konventionens depositar.

Artikel 40

Der accepteres ikke forbehold til konventionen.

Artikel 41

Konventionen skal finde anvendelse i hvert tilfælde, hvor en anmodning i medfør af artikel 14 modtages efter konventionens ikrafttræden i modtagerstaten og i oprindelsesstaten.

Artikel 42

Generalsekretæren for Den internationale privatretlige Haagerkonference indkalder jævnligt et særligt udvalg, der skal undersøge konventionens anvendelse i praksis.

Kapitel VII

Afsluttende bestemmelser

Artikel 43

- 1) Konventionen er åben for undertegnelse af de stater, der var medlemmer af Den internationale privatretlige Haagerkonference på tidspunktet for dens 17. samling, samt af de øvrige stater, der deltog i denne samling.
- 2) Den skal ratificeres, accepteres eller godkendes, og ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumenterne skal deponeres i udenrigsministeriet i Kongeriget Nederlandene, som er konventionens depositar.

Artikel 44

- 1) Enhver anden stat kan tiltræde konventionen efter dens ikrafttræden i henhold til artikel 46, stk. 1.
- 2) Tiltrædelsesinstrumentet skal deponeres hos depositaren.
- 3) Tiltrædelsen har kun retsvirkning i forholdet mellem den tiltrædende stat og de kontraherende stater, der ikke har gjort indsigelse mod dennes tiltrædelse inden seks måneder efter modtagelsen af den i artikel 48, litra *b*, nævnte bekendtgørelse. En sådan indsigelse kan ligeledes rejses af enhver stat på tidspunktet for dens ratifikation, accept eller godkendelse af konventionen efter tiltrædelsen. Sådanne indsigelser skal meddeles til depositaren.

Artikel 45

- 1) En stat, der består af to eller flere territoriale enheder, i hvilke der anvendes forskellige retssystemer med hensyn til de forhold, som er omhandlet i denne konvention, kan i forbindelse med undertegnelsen, ratifikationen, accepten, godkendelsen eller tiltrædelsen erklære, at denne konvention skal finde anvendelse i samtlige territoriale enheder eller kun i én eller flere af disse, og den kan til enhver tid ændre erklæringen ved at afgive en ny erklæring.

- 2) Disse erklæringer skal meddeles til depositaren og udtrykkeligt angive, i hvilke territoriale enheder konventionen finder anvendelse.
- 3) Hvis en stat ikke afgiver nogen erklæring i henhold til nærværende artikel, finder konventionen anvendelse i samtlige territoriale enheder i denne stat.

Artikel 46

- 1) Konventionen træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af det tredie ratifikations-, accept-, eller godkendelsesinstrument, der er nævnt i artikel 43.
- 2) Herefter skal konventionen træde i kraft:
  - a) for hver stat, som ratificerer, accepterer eller godkender den på et senere tidspunkt, eller som tiltræder den, den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter deponeringen af dens ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument;
  - b) for de territoriale enheder, som konventionen er blevet udvidet til at gælde for i henhold til artikel 45, den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den i denne artikel omhandlede meddelelse.

Artikel 47

- 1) Enhver stat, der er part i konventionen, kan opsig denne ved en skriftlig meddelelse til depositaren.
- 2) En opsigelse bliver virksom den første dag i den måned, der følger efter udløbet af en periode på tolv måneder efter den dag, på

hvilken meddelelsen om opsigelsen blev modtaget af depositaren. Når der i meddelelsen er angivet en længere opsigelsesperiode, bliver opsigelsen virksom efter udløbet af den pågældende længere periode efter den dag, på hvilken meddelelsen er modtaget.

Artikel 48

Depositaren skal underrette medlemsstaterne af Den internationale privatretlige Haagerkonference, de øvrige stater, som deltog i den 17. samling, samt de stater, som har tiltrådt konventionen i henhold til artikel 44, om:

- a) de i artikel 43 omhandlede undertegnelser, ratifikationer, accepter og godkendelser;
- b) de i artikel 44 omhandlede tiltrædelser og indsigelser mod tiltrædelser;
- c) datoen for konventionens ikrafttræden efter artikel 46;
- d) de erklæringer og udnævnelser som er nævnt i artikel 22, 23, 25 og 45;
- e) de i artikel 39 nævnte aftaler;
- f) de i artikel 47 omhandlede opsigelser.

Til bekræftelse heraf har de undertegnede, der er behørigt bemyndigede hertil, undertegnet denne konvention.

Udfærdiget i Haag, den 29. maj 1993, på engelsk og fransk, idet begge tekster har samme gyldighed, i ét eksemplar, som skal deponeres i Kongeriget Nederlandenes regerings arkiv, og hvoraf en bekræftet genpart vil blive fremsendt ad diplomatisk vej til hver af de stater, som var medlem af Den internationale privatretlige Haagerkonference på tidspunktet for dens 17. samling, samt til hver af de øvrige stater, som deltog i denne samling.

Skriftlig fremsættelse (14. november 1996)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af adoptionsloven, indfødsretsloven og navneloven. (Ratifikation af Haager-Konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner).

(Lovforslag nr. L 73).

Lovforslaget har til formål at gennemføre Haager-konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner i dansk ret.

Med vedtagelsen af lovforslaget giver Folketinget sit samtykke til, at Danmark ratificerer Haager-konventionen.

Efter lovforslaget indføres der bl.a. en bestemmelse om, at der ved adoption af et barn under 12 år skal foreligge oplysning om barnets holdning til den påtænkte adoption i det omfang, barnets modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det.

Med hensyn til adoption af børn, der er fyldt 12 år, kræves der efter de gældende regler samtykke fra barnet, medmindre indhentelse af samtykket skønnes at være til skade for barnet. Efter lovforslaget skal der finde en samtale sted med barnet om adoptionen, inden barnet afgiver samtykke, og barnet skal under denne

samtale gøres bekendt med adoptionens betydning.

Efter lovforslaget indføres der endvidere en bestemmelse i navneloven, der giver børn under 12 år mulighed for at blive hørt før en eventuel forandring af barnets navn. Forandring af et barns navn kræver som efter de gældende regler samtykke, hvis barnet er fyldt 12 år.

Lovforslaget bygger på Adoptionsudvalgets betænkning nr. 1323/1996 om Haager-konventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner. Denne betænkning er en delbetænkning med ratifikation af Haager-konventionen for øje.

Adoptionsudvalget fortsætter arbejdet med henblik på at overveje andre spørgsmål vedrørende adoption og vil snarest muligt afgive betænkning herom.

I Adoptionsudvalgets videre overvejelser indgår bl.a. den beretning, som Folketingets Retsudvalg afgav den 30. maj 1996 over forslag til folketingsbeslutning om liberalisering af adoptionslovgivningen (beslutningsforslag nr. B 112).

Idet jeg henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg herved anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.